

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE ȘI SOCIALE
“GH. ZANE”
DEPARTAMENTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE

PROGRESE
ÎN TEORIA DECIZIILOR ECONOMICE
ÎN CONDIȚII DE RISC ȘI INCERTITUDINE

Volumul XII

- **ROLUL MANAGEMENTULUI ȘI MARKETINGULUI ÎN REDUCEREA RISCURILOR**
- **SOCIETATEA CUNOAȘTERII, O NOUĂ PERSPECTIVĂ**
- **METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE A RISCURILOR**

Coordonatori:

Ion TALABĂ
Teodor PĂDURARU
Marilena DONCEAN
Radu RACHIERU

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE ȘI SOCIALE
“GH. ZANE”
DEPARTAMENTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE

PROGRESE

ÎN TEORIA DECIZIILOR ECONOMICE ÎN CONDIȚII DE RISC ȘI INCERTITUDINE

Volumul XII

- Rolul managementului și marketingului în reducerea risurilor
- Societatea cunoașterii, o nouă perspectivă
- Metode și tehnici de evaluare a risurilor

COORDONATORI:

Ion TALABĂ
Teodor PĂDURARU
Marilena DONCEAN
Radu RACHIERU

Această lucrare a fost elaborată ca urmare a desfășurării în ziua de 17 septembrie 2010, la Institutul de Cercetări Economice și Sociale "Gh. Zane", a conferinței științifice naționale cu participare internațională cu tema "Progrese în teoria deciziilor economice în condiții de risc și incertitudine", din cadrul Zilelor Academice Ieșene, ediția a -XXV- a, de către următorul colectiv de autori:

1. **Albu Svetlana** - conf. univ. dr., Universitatea Tehnică din Moldova
2. **Amagdei Diana** - Centrul de Incubare Creativ Inovativ de Afaceri (CICIA) Roznov, Neamț
3. **Avădănei Lidia** - Centrul de Incubare Creativ Inovativ de Afaceri (CICIA) Roznov, Neamț
4. **Avădănei Vasile** - Centrul de Incubare Creativ Inovativ de Afaceri (CICIA) Roznov, Neamț
5. **Botezat Alina** - cercet. șt. drd., ICES „Gh. Zane”, Filiala Iași a Academiei Române
6. **Bugaian Larisa** - prof. univ. dr. Universitatea Tehnică din Moldova
7. **Bujor Oana Crina** - SC INFAST SRL , Piatra Neamț
8. **Buscă Dana** - MD Universitatea din Pitești
9. **Donecean Gheorghe** conf. univ. dr., Universitatea Tehnică "Gh.Asachi" din Iași
10. **Donecean Marilena** - cercet. șt. pr. III dr., ICES „Gh. Zane”, Filiala Iași a Academiei Române
11. **Dorneanu Cristina Elena** - lector univ. dr., Institutul de Studii Europene "Ştefan Lupaşcu", Iași
12. **Dragomir Georgeta**, prof. univ. dr., Universitatea „Danubius”, Galați
13. **Frățiman Vlăduț**,
14. **Gagea Mariana** - lect. univ. dr., FEAA, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
15. **Gheorghita Maria** - conf.univ.dr., Universitatea Tehnică din Moldova
16. **Haller Alina-Petronea** - cercet. șt. pr. III dr., ICES „Gh. Zane”, Filiala Iași a Academiei Române
17. **Matei-Gherman Corina** - dr. ec., FEAA, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași
18. **Nistor Doina** - drd., Universitatea Tehnică din Moldova
19. **Pripoia Rodica**, conf. univ. dr., Universitatea „Danubius”, Galați
20. **Săvoiu Gheorghe** – conf. univ. dr. Universitatea din Pitești
21. **Şeptelică Viorica** – cercet. șt., Institutul de Economie, Finanțe și Statistică al Academiei de Științe a Moldovei
22. **Şușu-Țurcan Aurelia** – Conf. univ. dr., Academia de Științe a Moldovei
23. **Talabă Elena Monica** - drd., coala doctorală de la Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Iași
24. **Ion Talabă**, cercet. șt. pr. I dr., ICES „Gh. Zane”, Filiala Iași a Academiei Române
25. **Trandafir Mariana**, conf. univ. dr., Universitatea „Danubius”, Galați
26. **Tuduran Ana** - Direcția Județeană pentru Tineret, Neamț
27. **Tucan Mariana** - Universitatea Tehnică din Moldova
28. **Tureac Cornelia Elena**, conf. univ. dr., Universitatea „Danubius”, Galați
29. **Turtureanu Anca Gabriela**, prof. univ. dr., Universitatea „Danubius”, Galați

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE ȘI SOCIALE
“GH. ZANE”
DEPARTAMENTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE

PROGRESE

ÎN TEORIA DECIZIILOR ECONOMICE
ÎN CONDIȚII DE RISC ȘI INCERTITUDINE

Volumul XII

-
- Rolul managementului și marketingului în reducerea riscurilor
 - Societatea cunoașterii, o nouă perspectivă
 - Metode și tehnici de evaluare a riscurilor

COORDONATORI:

Ion TALABA

Teodor PĂDURARU

Marilena DONCEAN

Radu RACHIERU

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. **Ion IGNAT**

Cercet. șt. pr. I dr. **Dorian VLĂDEANU**

Cercet. șt. pr. II dr. **Ovidiu GHERASIM**

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

1. Prof. univ. dr. **Ermanno Zanini**, Universitatea din Torino, Italia
2. Prof. univ. dr. **Puiu Nistoreanu**, Academia de Științe Economice, București
3. Prof. univ. dr. **Serghei Hakman**, Universitatea Națională „Iuri Fedkovich”, Cernăuți
4. Lector senior dr. **Elizabeth Ineson**, Universitatea Manchester Metropolitan, Marea Britanie
5. Prof. univ. dr. **Ion Ignat**, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
6. Prof. univ. dr. **Valentin Niță**, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
7. Lector dr. **Francesco Sindico**, Universitatea din Surrey, Marea Britanie
8. Conf. univ. dr. **Gheorghe Săvoiu**, Universitatea din Pitești
9. Cercet. șt. pr. I dr. **Ion Talabă**, Institutul de cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” din cadrul Filialei Iași a Academiei Române
10. Cercet. șt. pr. I dr. ing. **Dorian Vlădeanu**, Institutul de cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” din cadrul Filialei Iași a Academiei Române
11. Cercet. șt. pr. II dr. **Teodor Păduraru**, Institutul de cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” din cadrul Filialei Iași a Academiei Române
12. Cercet. șt. pr. III dr. **Ovidiu Gherasim**, Institutul de cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” din cadrul Filialei Iași a Academiei Române

Editura TEHNOPRESS

Str. Pinului nr. 1A

700109 Iași

Tel./fax: 0232 260092

E-mail: tehnopress@yahoo.com

<http://www.tehnopress.ro>

Editură acreditată CNCSIS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Progrese în teoria deciziilor economice în condiții de risc și incertitudine: Rolul managementului și marketingului în reducerea riscurilor. Societatea cunoașterii, o nouă perspectivă. Metode și tehnici de evaluare a risurilor / coord.: Ion Talabă, Teodor Păduraru, Marilena Oncean, Radu Rachieru. – Iași: Tehnopress, 2010

Bibliogr. – Index

ISBN 978-973-702-796-2

I. Talabă, Ion (coord.)

II. Păduraru, Teodor (coord.)

III. Oncean, Marilena (coord.)

IV. Rachieru Radu (coord.)

Întreaga responsabilitate asupra conținutului științific și informativ al articolelor aparțin autorilor

Prezentul volum a fost editat de către Departamentul de Cercetare Economică din cadrul Institutului de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” al Academiei Române – Filiala Iași.

181	DOMENIUL	Problemele tehnice ale serviciilor - dezvoltarea contabilizării serviciilor publice
182	MATERIAL	Monotonizarea și divergența concurențială între piețele de la jumătate a deținătorilor de capitaliști
183	GEORGIANI	Georgianii DROGDOMIR, Andra Gheorghe LUTSTRIGA și Mihai TANASIU, Rectorii
184	EDUCATIE	Reformarea sistematică a serviciilor de învățământ preuniversitar
185	TEHNICĂ	Proiectul național de modernizare a rețelelor de distribuție de energie electrică
186	ALBĂ	Proiectul național de dezvoltare a industriei chimice
187	PROGRÈS	Proiectul național de dezvoltare a tehnologiilor de informații și telecomunicații
188	CUPRINS	PROGRESE ÎN TEORIA DECIZIILOR ECONOMICE ÎN CONDIȚII DE RIȘC ȘI INCERTITUDINE

CUPRINS

PROGRESE ÎN TEORIA DECIZIILOR ECONOMICE ÎN CONDITII DE RISC ȘI INCERTITUDINE

CAPITOLUL 1. ROLUL MANAGEMENTULUI ȘI A MARKETINGULUI ÎN REDUCEREA RISCURILOR

1.1	Abordări conceptuale ale managementului strategic, Viorica ŞEPTELICI	9
1.2	Optimizarea deciziilor în condiții de certitudine, Corina MATEI-GHERMAN	14
1.3	Relația între decident, decizii și stres, Corina MATEI-GHERMAN	21
1.4	Limite și restricții ale decidentului în luarea deciziilor, Corina MATEI-GHERMAN	33
1.5	Cercetările de marketing, o modalitate de reducere a incertitudinii în activitatea de marketing a companiilor, Monica Elena TALABĂ	43
1.6	Riscuri apărute în business communication (o abordare simultan fizică și economică), Gheorghe SÂVOIU, Dana BUŞCĂ	49
1.7	Certitudini și incertitudini informaționale în comunicare (repere clasice din teoria comunicării și fizică), Dana BUŞCĂ, Gheorghe SÂVOIU	72
1.8	Caracteristica potențialului strategic industrial al Republicii Moldova, Larisa BUGAIAN, Maria GHEORGHIȚĂ, Doina NISTOR	82

CAPITOLUL 2. SOCIETATREA CUNOASTERII, O NOUĂ PERSPECTIVĂ

2.1	Nanoștiință la început de mileniu, Gheorghe DONCEAN, Marilena DONCEAN	93
2.2	Indicatori și metode intuitive de inovare utilizate în teoria deciziilor, Marilena DONCEAN	106
2.3	Societatea cunoașterii și decizia de liberalizare economică, Alina-Petronela HALLER	116
2.4	Riscuri asociate cu liberalizarea și protecționismul economic în societatea cunoașterii, Alina-Petronela HALLER	126
2.5	Potențialul antreprenorial și de creativitate la granița dintre generații, Vasile AVĂDĂNEI, Lidia AVĂDĂNEI, Ana TUDURAN, Oana Crina BUJOR, Diana AMAGDEI	134
2.6	Majorarea investițiilor în cercetare- inovare - soluție de diminuare a risurilor economice actuale, Aurelia SUȘU-ȚURCAN	143
2.7	Specificul riscului și incertitudinii în managementul activității inovaționale, Aurelia SUȘU-ȚURCAN	147
2.8	Rolul deciziilor parteneriatelor sociale în educația vocațională, Alina BOTEZAT	154

CAPITOLUL 3. METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE A RISCURILOR

3.1	Evaluarea riscului de audit - activitate continuă în actuala criză economică, Elena Cristina DORNEANU	161
3.2	Monitorizarea și evaluarea activității turistice în județul Argeș, Cornelia Elena TUREAC, Georgea DRAGOMIR, Anca Gabriela TURTUREANU, Mariana TRANDAFIR, Rodica PRIPOAIE	174
3.3	Reglementarea activității de evaluare în Republica Moldova, Svetlana ALBU, Marianna TUCAN	183
3.4	Evaluarea imobilului în condițiile de risc și incertitudine ale Republiei Moldova, Svetlana ALBU	190
3.5	Metode posibile pentru evaluarea unor elemente componente ale avuției naționale a României, Ion TALABĂ	203
3.6	Prognoza numărului de înmatriculări noi de autoturisme din România, pentru trimestrele III și IV, anul 2009	211
3.7	Riscurile pe care le incumbează acțiunea de neevaluare a unor elemente ale avuției naționale a României, Ion TALABĂ	222

2.5 ENTREPRENEURIAL AND CREATIVITY POTENTIAL AT THE BOUNDARY BETWEEN GENERATIONS

POTENȚIALUL ANTREPRENORIAL ȘI DE CREATIVITATE LA GRANIȚA DIN TRE GENERAȚII

Vasile AVĂDĂNEI
Lidia AVĂDĂNEI
Ana TUDURAN
Oana Crina BUJOR
Diana AMAGDEI

Abstract

Entrepreneurship and creativity are the defining factors for our inhabitants. In the knowledge society they become resources and enter in a complex process of reparation. On the time sale appears elements of uncertainty related to the aspirations of new generation in congruence with traditional values and current developments.

The paper presents results of an evaluation study on youth entrepreneurship, on a sample of 250 students in 12 grade from 7 high-schools in Neamt County.

Based on an interactive questionnaire based on options were followed six themes: • confidence and motivation, • effort and sens of responsibilities, • initiative and inventiveness, • perseverance and determination, • solidarity and team spirit, • entrepreneurial experience.

Results indicate significant variations from one school to another, from one test to another. Also, we have found differences in attitudes towards this assessment approach, under a predominantly interactive map.

Elements of uncertainty are determined to reduce the prospects of acceptance by the younger generation research model - innovation of "cathedral" and the need to call the model of "bazaar".

Prezentarea problemei

Aspirațiile României pentru competitivitate sunt reflectate de starea economică, spiritul antreprenorial și, nu în ultimul rând, nivelul de creativitate și inovare. Există păreri foarte diverse privind potențialul și nivelul real al acestor caracteristici.

Organizația noastră se ocupă de câțiva ani de analiza acestor aspecte la nivelul județului Neamț. O serie de elemente de feedback ne-a confirmat că de fapt ne aflăm undeva la media a ceea ce se petrece la nivel național, inclusiv fluctuațiile în evoluția de la an la an.

Un aspect important la care ne-am oprit în prezența lucrare îl constituie studiul continuității acestor elemente între generații. Motivul acestei abordări a plecat de la două elemente:

- definirea dezvoltării durabile „satisfacerea nevoilor generației actuale fără a afecta accesul la resurse a generațiilor viitoare”. Se pune problema unei prospectări în ceea ce privește profilul acestor generații. Sunt multe exemple în istorie în care „scăpături” de civilizație sunt asociate performanțelor unei singure generații.

Desăvârșirea experimentului

Experiența de dezvoltare
elevi într-o
căracteristică

- alt element îl constituie problematica transferului afacerilor. Pentru afaceri solide și stabile un semnal de încredere adresat pieței este legat de antrenarea familiei în dezvoltarea afacerii. Pentru furnizori și clienți planificarea strategică ia în considerare un risc moderat cu privire la schimbări majore în ritmul producției, livrărilor, achizițiilor. Rămâne ca progresul tehnologic să contribuie în mod dinamic la îmbunătățirea caracteristicilor funcționale și de utilitate a produselor și la corelarea ciclurilor de viață.

ACESTE ELEMENTE NE-AU DETERMINAT SĂ NE ORIENTĂM ASUPRA CAPACITĂȚII TINEREI GENERAȚII DE A FACE FAȚĂ EXIGENȚELOM DE PRELUARE A RESPONSABILITĂȚILOR ȘI MISIUNII DEZVOLTĂRII CIVILIZAȚIEI UMANE.

Inițiativa a fost parte într-un proiect finanțat de Ministerul Tineretului și Sportului prin Direcția Județeană pentru Tineret Neamț

Aspecte experimentale

Metoda

S-a pus la punct o metodologie de interogare a unui eșantion de tineri prin printr-un pachet interactiv pe care l-am numit SCAPI (Sensibilizare, Conștientizare, Antrenare, Participare, Implicare).

- sensibilizare: informarea tinerilor despre acțiune și invitația de participare la activitățile programate.
- conștientizare: prezentarea aspectelor legate de spiritul antreprenorial și de importanța acestuia în dezvoltarea personală
- antrenare: invitarea participanților să descrie exemple din jur (familie, localitate) și experiențe în care s-a manifestat spiritul antreprenorial
- participare: completarea unui test cu un set 48 de întrebări. Răspunsurile au constat în identificarea atitudinilor proprii față de afirmațiile formulate.
- implicare: participanții au fost rugați să scrie un eseu despre modul în care i-a influențat activitatea la care au participat

ACESTE ELEMENTE AU URMAT SUCCESIUNE OPERAȚIONALĂ LOGICĂ (fig. 1) ÎN CARE SE ȚINE SEAMA DE INSTRUMENTE ȘI UNELTE PENTRU VALIDARE.

din județul Neamț se ajună în zona 30 – 75% din performanța celor mai bune practici. În mod oarecum surprinzător, nu reprezintă spiritul antreprenorial responsabilitate, în schimb, experiența antreprenorială este deficitară.

Pentru licee situația se prezintă astfel:

- la licee criteriile de responsabilitate și de motivare sunt mai accentuate în timp ce determinarea și inițiativa sunt mai slabe. Aceste particularități le punem pe seama navelor noastre ca elemente perturbator de la activitatele școlare.

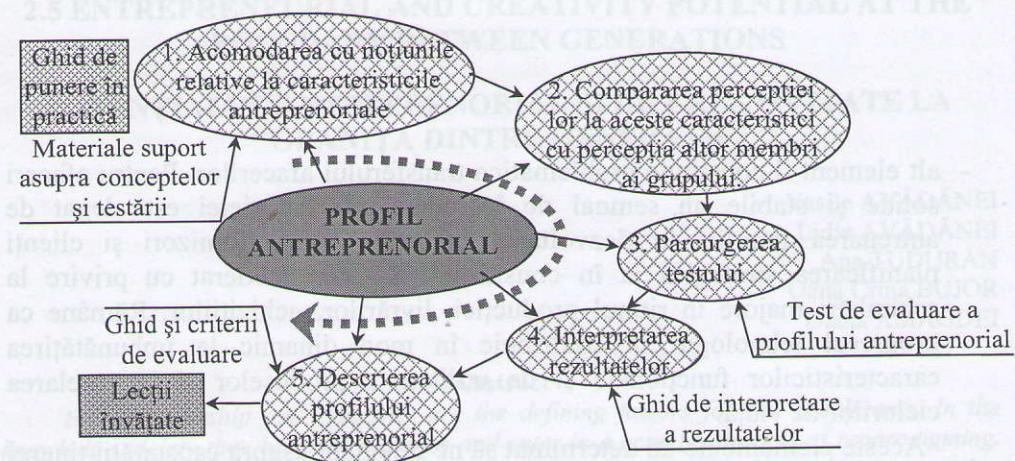

Fig. 1. Profilul antreprenorial – abordare și instrumente necesare

Grupul țintă

S-a stabilit ca grup țintă elevii claselor a 12-a de la 7 licee din județul Neamț (tabelul 1):

Tabelul 1. Date statistice privind elevii din clasele a 12-a din liceele selectate

Localitate	Școala	Număr clase / elevi	Specializări	Participanți
Borca	Grupul Școlar „M. Sadoveanu”	5 / 137	Matematică - informatică, Filologie, Tehnologic	46
Săbăoani	Liceul „Vasile Alecsandri”	4 / 100	Matematică - informatică, Științele naturii, Filologie, Socio-umane	30
Roznov	Grupul Școlar	4 / 88	Matematică - informatică, Filologie, Protecția mediului, Tehnologic	32
Horia	Liceul Agricol „Ion Ionescu de la Brad”	2 / 31	Tehnologic	11
Bicaz	Grupul Școlar	6 / 144	Matematică - informatică, Științele naturii, Filologie, Tehnologic	51
Târgu Neamț	Colegiul Național „Ștefan cel Mare”	9 / 259	Matematică - informatică, Științele naturii, Științe sociale, Filologie	41
Târgu Neamț	Colegiul Tehnic „Ion Creangă”	1 / 336	Servicii, Protecția mediului, Tehnologic	39
Total		43 / 1.095		250

prospecții în ceea ce privește profilul acestor generații. Sună multe exemple în istorie în care „scăpătii” de civilizație sunt asociate performanțelor unei singure generații.

Derularea experimentului

Experimentul s-a desfășurat conform pachetului SCAPI pe eșantioane de elevi într-o singură ședință la fiecare liceu sub supravegherea unui cadru didactic.

Durata ședinței a fost de 80 – 100 minute și a antrenat interesul participanților. Totuși s-a putut constata diferențe de atitudine față de această activitate și față de acest subiect.

Aspecte urmărite

Testul a cuprins o listă 48 de întrebări care au urmărit 6 grupuri de caracteristici (criterii), câte 8 întrebări dispuse aleator în listă pentru fiecare criteriu:

1. încrederea în sine și motivarea;
2. efortul și sensul responsabilităților;
3. inițiativa și inventivitatea;
4. perseverența și determinarea;
5. solidaritatea și spiritul de echipă;
6. experiența antreprenorială.

De fapt, formulările nu sunt întrebări ci mai degrabă afirmații cu care subiectul este de acord sau nu. Pentru fiecare întrebare subiectul a avut 3 variante de răspuns:

- Aceasta mă reprezintă mult
- Aceasta mă reprezintă mai mult sau mai puțin, aceasta depinde de situație
- Aceasta nu mă reprezintă deloc

Rezultate și discuții

Pentru prezentarea rezultatelor s-a optat la două variante:

- pentru eșantionul din fiecare liceu s-au stabilit 6 curbe referitoare la fiecare criteriu urmărite și o curbă care a cuprins interpretarea globală a rezultatelor chestionarului
- pentru fiecare criteriu s-au stabilit curbe referitoare la fiecare liceu și o curbă reprezentând media rezultatelor

Rezultatele sunt reprezentate în graficele de mai jos (fig. 3 – 5).

Din examinarea rezultatelor rezultă că nivelul antreprenorial al tinerilor din județul Neamț se află în zona 50 – 75% din performanța celor mai bune practici. În mod oarecum surprinzător, este mai remarcabil spiritul de responsabilitate. În schimb, experiența antreprenorială este deficitară.

Pentru licee situația se prezintă astfel:

- la Borca criteriile de responsabilitate și de motivare sunt mai accentuate în timp ce determinarea și inițiativa sunt mai atenuate. Aceste particularități le punem pe seama navetismului ca element perturbator de la activitățile școlare.

Materiale suplimentare

- la Bicaz perseverența și determinarea sunt foarte accentuate; de asemenea responsabilitatea și motivarea; mai atenuate sunt solidaritatea și inițiativa
- la Roznov există un grad mai redus de împrăștiere a rezultatelor; se remarcă încrederea în sine și responsabilitatea; mai slabe sunt perseverența, solidaritatea.
- la Săbăoani apar diferențieri mari între criterii; se remarcă în mod deosebit încrederea în sine și motivarea, precum și responsabilitatea; deficit se remarcă la perseverență și solidaritate, iar la inițiativă lucrurile sunt împărțite.
- la Horia există o oarecare perseverență și inițiativă, dar sunt deficitare încrederea în sine și solidaritatea.
- la Târgu Neamț Colegiul „Ștefan cel Mare” este echilibrat în performanțe antreprenoriale pe criterii; sunt mai accentuate responsabilitatea, încrederea în sine și mai atenuate perseverența și inițiativa.
- tot la Târgu Neamț Colegiul tehnic este mai bine reprezentat. Se remarcă în mod deosebit inițiativa; în schimb, sunt atenuate solidaritatea, perseverența; sunt atenuate de asemenea, dar nu reprezentativ, încrederea în sine și responsabilitatea

Analiza comparativă pe fiecare criteriu conduce la următoarele particularități:

- încrederea în sine și motivarea sunt puțin distribuite față de medie cu deficit la Borca și ceva mai remarcabil la Bicaz
- efortul și sensul responsabilităților sunt mai remarcabile la Bicaz și mai atenuate la Roznov
- inițiativa și inventivitatea sunt mult mai diferențiate cu un accent deosebit la Târgu Neamț (Colegiul Tehnic) și mai atenuat la Borca și Roznov
- perseverența și determinarea sunt, de asemenea diferențiate de la foarte accentuate la Bicaz și Horia la atenuate la Săbăoani și Roznov
 - solidaritatea și spiritul de echipă sunt mai reduse și cu o distribuție mai strânsă; curbele se împleteșc ceea ce denotă co-existența elementelor de coeziune cu cel destabilizatoare
 - experiența antreprenorială se remarcă prin deficit; este mai accentuată la Horia și mai atenuată la Săbăoani

Fig. 2. Rezultate pe licee

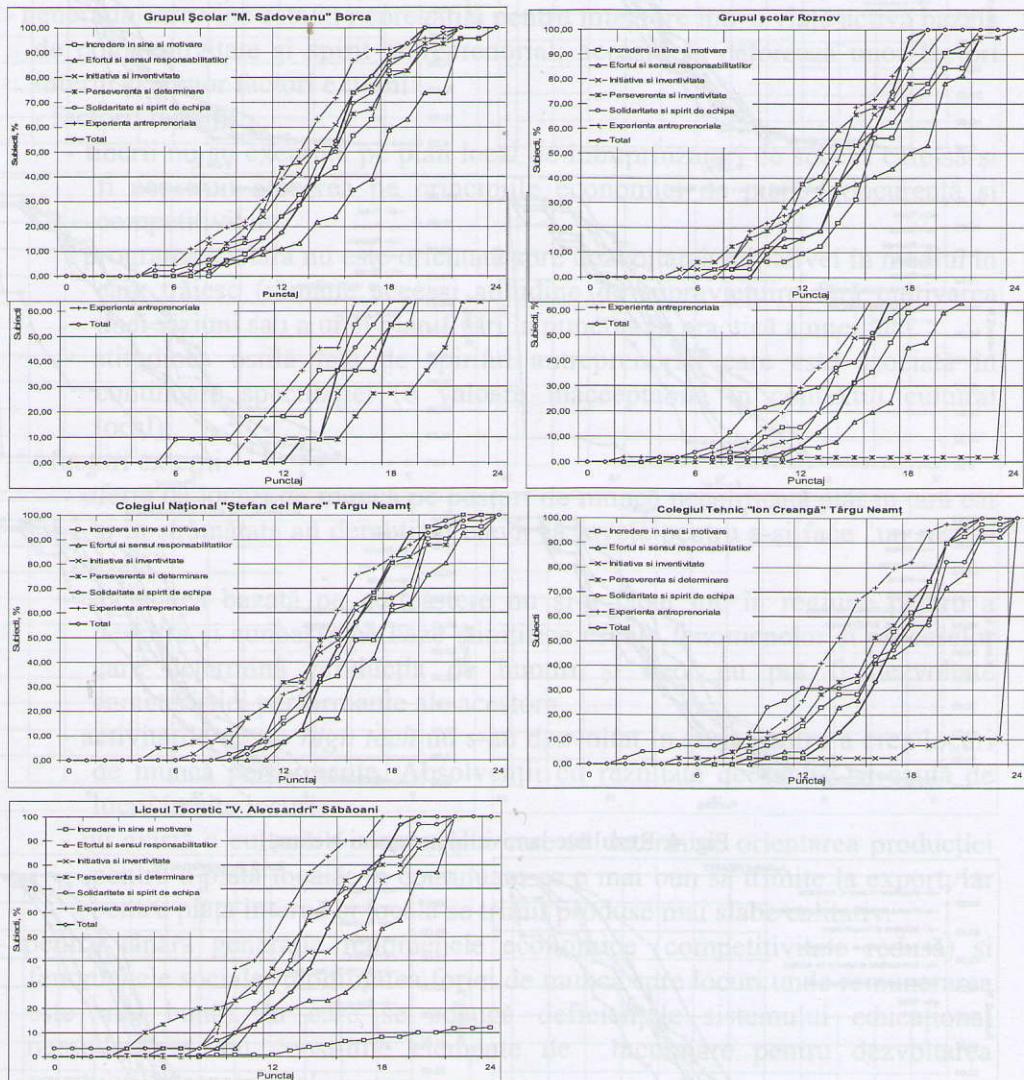

Fig. 3. Rezultate pe criterii

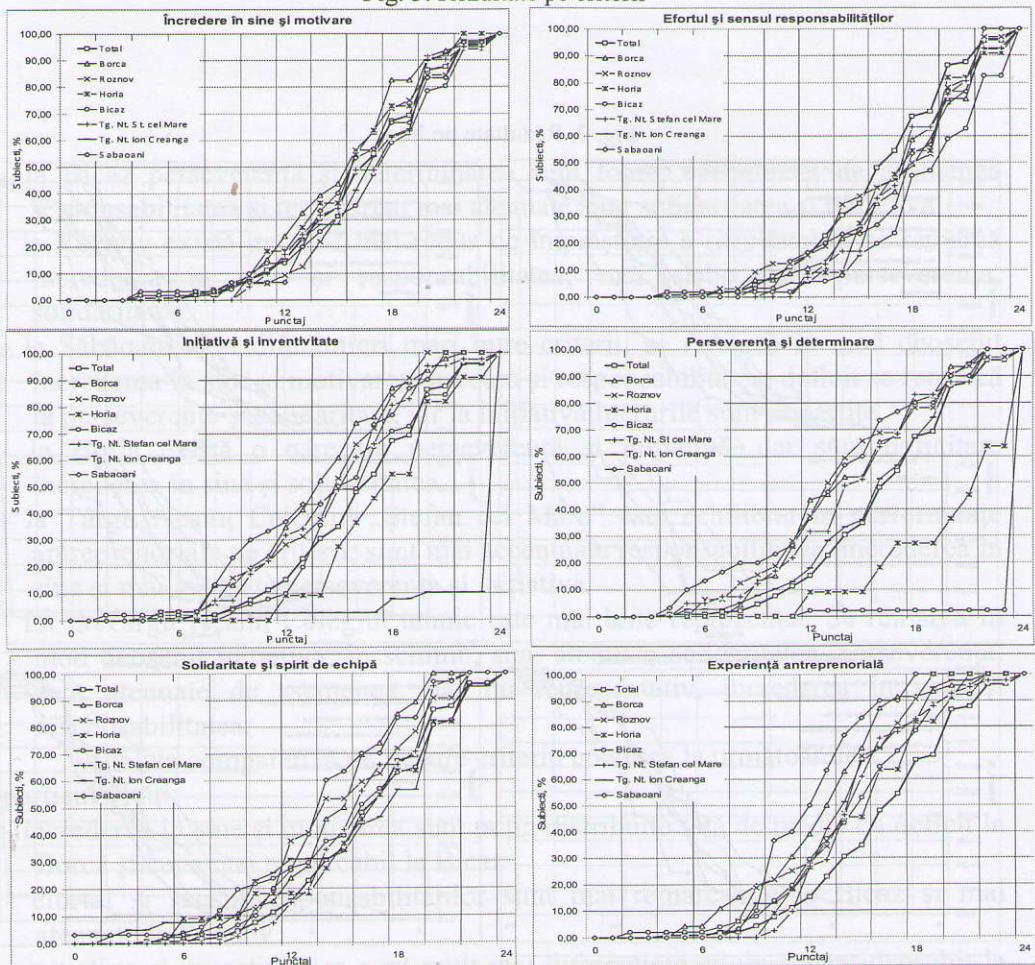
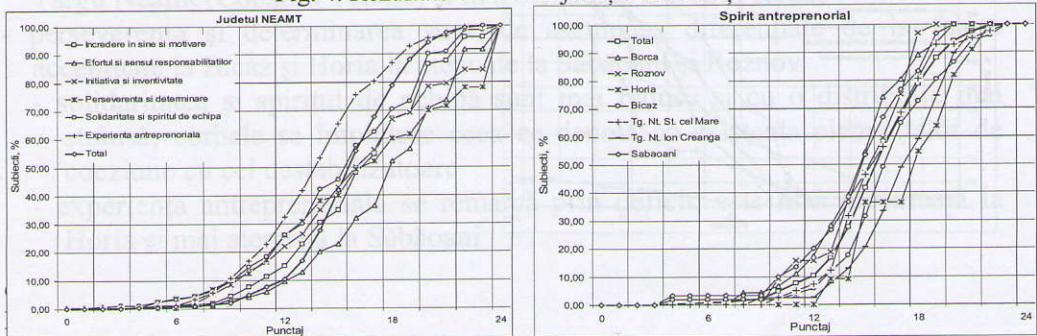

Fig. 4. Rezultate la nivelul județului Neamț

- nu s-au luat în studiu liceele din Piatra Neamț și Roman

- s-au luat în considerare rezultatele de la Liceul Horia (cu 14 respondenți în care aproximativ jumătate nu au domiciliul în județul Neamț)

- gradul de mobilizare a atenției respondenților a fost diferențiat (la Bicaz elevii erau înaintea unei teze, la Colegiul tehnic Târgu Neamț era carantină)

Cu toate acestea, considerăm că am reușit să extragem câteva elemente remarcabile din efectuarea studiului:

- generația care vine este în nepregătită pentru integrare într-o viață activă bazată de competitivitate și spirit antreprenorial; aceasta se datorează unor factori interni și a unor factori externi:

- factorii interni:

- tinerii nu au exemple pe plan local de întreprinzători de succes care să-și fi construit afacerea pe principiile economiei de piață (concurență și competitivitate)

- programa școlară nu este orientată spre dezvoltarea inițiativei în mediul în care trăiesc (rămâne aceeași atitudine de supraviețuire fără cultivarea unei vizioni sau a unei planificări la punerea în practică a unei idei)

- atitudinea ostilă față de spiritul antreprenorial care este asociată în continuare speculației (o valoare inaceptabilă în contextul cultural local)

- factori externi:

- oferta de locuri de muncă pe posturi de muncă necalificată atât în țară cât și în străinătate au demotivat elevii să învețe pentru a-și face „un rost în viață”

- societatea bazată pe cunoaștere nu și-a făcut loc în regiune pentru a descifra și cunoaște pe baze științifice esența fenomenelor și proceselor care determină producția de bunuri și deci nu pot fi dezvoltate caracteristici performante ale acestora

- activitățile de tip *high tech* nu s-au dezvoltat în zonă pentru a crea locuri de muncă performante. Absolvenții cu rezultate deosebite își caută de lucru în alte locuri

- nu există o cultură a consumului care să determine orientarea producției pentru o piață locală; în continuare ce e mai bun să trimite la export, iar pentru piața internă și locală se trimit produse mai slabe calitativ.

- pentru Tânără generație fenomenele economice (competitivitate redusă) și fenomenele sociale (mobilitatea forței de muncă spre locuri unde remunerarea este mai bună), la care se adaugă deficiențele sistemului educațional nemodernizat, nu constituie elemente de încurajare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial.

- este importantă o inițiativă de eliminare a decalajelor de cultură antreprenorială mai ales la Tânără generație în perspectiva schimbării sistemelor de cercetare de la modelul „Catedrală” (de forma unui cerc închis de specialiști care rezolvă o problemă prin soluții noi) la modelul „Bazar” (în care poate participa toate persoanele care au de spus ceva despre subiect).

Bibliografie

1. V. Avădănei, Cornelica Stângu, Ana Tuduran, „Profilul antreprenorial”, CICIA, Roznov, 2009
2. V. Avădănei, Cornelica Stângu, Elena Iancu, „START UP – Cum se începe și se dezvoltă o afacere”, Ed. Nona, Piatra Neamț, 2009
3. * *, „L'esprit d'entreprendre au collégial”, DEFI de l'entrepreneuriat juenese, Québec, 2006,
4. Denis Peletier, „Invitation à la culture entrepreneuriale”, DEFI de l'entrepreneuriat juenese, Québec, 2004,

Între trecut, prezent și viitor

Practica a demonstrat faptul că sunt spații geografice, care favorizează anumite activități umane, care se dezvoltă într-o deosebită armonie.

Înămplător sau nu, un astfel de exemplu îl reprezintă Iașiul, care este parcă predestinat pentru învățământ și cultură. Există aici o armonie, între specificitatea cadrului natural constituit din 7 coline, abundența vegetației în care un loc principal este deținut de „tei” cu o lor mireasmă și populația orașului formată astăzi într-o considerabilă proporție din studenți (cca 70.000) elevi, cadre didactice, cercetători.

În acest oraș, cu 167 de ani în urmă respectiv la 23 noiembrie 1843-la Academia Mihăileană, ilustrul om politic și economist Ion Ghica, a prezentat primul curs de economie din țară, intitulat „Despre importanța economiei politice”. În semn de recunoaștere și de aducere aminte această zi a fost declarată la nivel național „Ziua Economisitorilor”.

Nu după mult timp, în anul 1860, a luat ființă la Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” prima de acest fel din țară a cărei continuitate neîntreruptă vine până în zilele noastre, instituție care reprezintă o emblemă apreciată și respectată a orașului, mereu înfloritoare și vie în memoria și amintirea sutelor de mii de specialiști din țară, dar și de peste hotare care au învățat aici. Demn de menționat este și anul 1950 când la Iași a luat ființă Institutul de Științe Economice și Planificare (ISEP) care a stat ulterior la baza Facultății de Științe Economice, care astăzi poartă numele de Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor. S-a înămpliat aici un lucru admirabil și anume prezența unor cadre didactice de o *excepțională valoare științifică și morală* și anume: Dumitru Rusu, Alexandru Bărbat, Constantin Nicolicioiu, Augustin Tătaru, Ronelia Davideanu, Vasile Cozma, Mihai Todosie, etc.

Continuatoare de azi ale acestor ilustre personalități sunt la înălțimea înaintașilor lângă care au crescut și sau format: P. Nica, D. Zaiț, C. Sasu, O. Jaba, E. Jaba, D. Oprea, V. Ișan, D. Airinei, V. Cocriș, I. Ignat, I. Pohoataj, E. Maxim, Gh. Filip, V. Nechita, M. Tarcă etc. precum și generația mai tânără de conferențiari, lectori și asistenți, persoane cu o deosebită formăție profesională care fac dovada unor calități deosebite. Toate aceste personalități se bucură astăzi de o remarcabilă recunoaștere științifică națională și internațională.

Anul 1957, este unul de referință pentru cercetarea economică ieșeană prin înființarea în cadrul Filialei Iași a Academiei Române a unui colectiv de cercetări economice care a avut printre membrii cercetători de mare anvergură și profunzime: Al. P. Tacu, P. Jica, Al. Ciocină, E. Zaharia, D. Iliescu, M. Haivas, F. Ungureanu, I. Moroșanu, etc. Cercetarea economică ieșeană și-a continuat astfel drumul până în zilele noastre respectiv în cadrul Institutului de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” în care activează două colective de cercetări economice, unul de micro și macroeconomie și cel de al doilea, de economie rurală.

Încă de la început și mult amplificată în prezent viața științifică în domeniul cercetărilor economice a fost „dinamică și fertilă” atât din punct de vedere al tematicilor analizate, cât și rezultatelor și al formelor de diseminare a acestora.

În funcție de domeniile de specializare și de experiența acumulată cercetătorii științifici de la micro și macroeconomie sunt membri ai colectivelor care se ocupă de fundamentarea unor proiecte de cercetare științifică dintre care reținem: Studiul factorilor de risc în procesele de dezvoltare economico-socială, regională durabilă în context european, dezvoltarea deciziilor economice prin tehnici fuzzy, dezvoltarea tehniciilor de simulare aplicate în economie, rolul euroregiunilor în dezvoltarea durabilă în contextul crizei mondiale.

O preocupare constantă a cercetătorilor o reprezintă diseminarea rezultatelor care se concretizează prin publicarea a numeroase cărți de unic autor, articole și studii în reviste de specialitate din țară și din străinătate și în volumele colective de studii și în primul rând în propria Revistă: „Anuarul” I.C.E.S., „Gh. Zane”, inclusă între revistele editurii Academiei Române.

Demne de menționat sunt și eforturile pe care Departamentul de Cercetări Economice le depune pentru organizarea an de an a trei conferințe științifice naționale cu participare internațională cu titlurile: Progrese în teoria deciziilor în condiții de risc și incertitudine (ediția XXV în 2010), Turismul rural românesc în contextul dezvoltării durabile. Actualitate și perspective (în colaborare ediția a XII – în 2010), Sisteme fuzzy în economie (ediția a XXV – a în 2010), Dezvoltarea economico-socială durabilă în cadrul euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Euroregiunea Siret-Prut-Nistru, ediția a VII a în 2010, în colaborare)

La ora actuală cercetători precum: Dorian Vlădeanu, Teodor Păduraru, Ovidiu Gherasim, Ciprian Alecu, Marilena Donecean, Alina Petronela Haller, Georgiana Tacu și Alina Botezat se străduiesc în consens cu spiritul academic ca prin muncă onoșă, tenacitate și responsabilitate să obțină rezultate, care să facă cinste atât Iașului cât și țării.

cercet. st. pr. gr. I. dr. Ion Talaba

